

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
Kareiviams per pusę pigiau. Užsteny metams 25 lt.
Atskiras numeris 30 centų visiems.

Skelbimai: petito eilutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Nepriklausomybės Aikštė.

31 (375)

Kaunas, 1926. m. liepos m. 28. d. — rugpiūčio m. 3. d.

VIII. metai.

Pažymėtini įvykiai.

Liepos.

28. d. 1922. m. Amerikos Jungt. Valstybės pripa-
žino Lietuvą de jure.

29. d. 1920. m. mūsų kariuomenė užėmė Suvalkų
miestą.

Rugpiūčio.

1. d. 1842. m. rusai uždarė Medicinos Akademiją
Vilniuje.

1. d. 1920. m. mūsų kariuomenė užėmė Augustavo
perkaso liniją.

1. d. 1922. m. St. Seimas priėmė Lietuvos Valsty-
bės Konstituciją.

2. d. 1914. m. didžiojo karo pradžia.

Kareivis, tauta ir visuomenė.

Pasistenkime aiškumo dėliai nors trumpai apibū-
dinti kas yra kareivis, tauta ir visuomenė.

Kareivis yra valstybės gynėjas.

Tauta, valstybiniam maste, yra tai daugybė vie-
nos žemės (teritorijos) žmonių, jungiamų vienos auk-
ščiausios valdžios tam tikriems tikslams vykinti.

Vi-uomenė — daugelis žmonių, kurie turi bendrų
reikalų ir kuriuos galima geriausia aprūpinti tik su-
jungtėmis jėgomis.

Šių dienų karai, tai visos tautos karai, nes ten dabar
visi, gali nešioti ginklus, yra šaukiami. Lietuvos karei-
vis yra tautos, o vienkart ir mūsų jaunos respublikos
gynėjas. Jis yra ginkluotas ir karo dalykų išmokytas
Lietuvos pilietis, einas į karą ne caro bei bajorų reikalų
ginti, ne pelno ieškoti, kaip anais senais laikais, bet
ginti šių dienų valstybės ir tautos reikalus, ginti jos
teisėtą ribas.

Jei tas kareivis turi būti geras kareivis, t. y. jei jis
turi sąmoningai ir narsiai kautis ir net būti nukautas,
tai reikalai tautos ir valstybės turi kartu būti ir jo
reikalai. Kareivis — pilietis turi jausti kartu su savo
visa tauta, turi ją mylėti, turi mylėti jos kultūrą. Nepri-
valo jis nuo visuomenės atsiskirti kiniečių siena, ne-
turi jis norėti tapti atskiras luomas; kareivis privalo
pažinti savo visuomenę, turi atjausti tautos skausmus,
nes jie kartu bus ir jo skausmai. Toks kareivis lengvai

supras ir atjaus pavojų gresianti valstybei, stos į eiles
jos kovotojų ir ar nugalės ar garbingai mirs. Neturi
būti kareiviui abejingas ir nežinomas valstybės sutvar-
kymas, jos administracija, išorinė politika, ūkio ir vi-
suomenės klausimai.

Tas nereikia, kad kareivis turi politikuoti ir ginti
partijų reikalus; *jo tikslas ginti ne partiją, bet valstybės
reikalus*, kuris ir yra jo aukščiausias tikslas. Kareivio
partija — valstybė ir tėvynė, jo politinė programa —
kova už valstybės savaimingumą ir saugumą. Bet jis,
kaipo ir kiekvienas pilietis, ne tik turi, bet ir privalo
žinoti apie valstybėj esančias politines partijas, su ku-
riomis pamokų valandomis, bešališkai, jį privalo supa-
žindinti jo viršininkai — karininkai; tai yra gyvas
reikalas, nes kitaip tą viską kareivis išgirsta iš daž-
nai menkos vertės agitatorių.

Kareivis, einant mūsų vid. tarn. statutu 7 §, jam
esant tikrojo karo tarnyboje negali dalyvauti bet kuriose
politikos pobūdžio partijose, sąjungose, organizacijose,
grupėse, draugijose, taip pat mitinguose ir demon-
stracijose.

Kultūros ir mokslo organizacijose jam dalyvauti
leidžiama, bet tik jo viršininkui, turinčiam atskiros da-
lies vado teises, sutikus.

Kitose valstybėse, kaip pav. Lenkijoje, kareivis net
neturi teisės balsuoti, mes tą, kaip mokslininkai vadina,
„politinę laisvę“ turime.

Šių dienų kareivis negali neskaityti ir laikraščių,
nes jie dažnai sudaro visuomenės nuomonę, nuo kurios
priklauso tautos ir net valstybės nuotaika ir tvarky-
masis. Kareivis gi pagal K. A. Ministerio įsak. 7. nr.
4 § 1925 m. negali būdamas tikrojoje tarnyboje re-
daguoti ir leisti partinio pobūdžio leidinius (laikraščius,
žurnalus, knygas); taip pat jam draudžiama tokiuose
leidiniuose kelti partinės politikos klausimus; draudžiama
kariams rašyti kariuomenės gyvenimo ir darbo
žinias, kurios galėtų pakenkti respublikos saugumui.

Visą suglaudus tenka pasakyti, kad šių dienų ka-
reivis privalo turėti santykių ir su tauta, ir su visuo-
mene, bet tie santykiai privalo būti pagrįsti vien
valstybės ir tautos, o ne politinių partijų reikalais.
Kareivis turi stovėti aukščiau siaurų, partinių interesų,
nes jis turi daboti vien interesus valstybės ir tėvynės.

Rms.

Lietuvos gyvenimas.

— **Seimas.** Liepos m. 21. d. Seimas trimis skaitymais priėmė 1926. m. biudžeto pakeitimą, žemės reformos įstatymo pakeitimą (naujakuriams leidžiama 3 metus naudotis dvaro trobesiais) ir stipendijų aukštajam mokslui eiti įstatymą.

Liepos m. 22. d. Seimas išsiskirstė atostogų iki rugsėjo m. 24. d.

— **Vyriausybės darbai.** *Žemės Reformos Valdyba* nusistačiusi pagreitinti nuosavybės dokumentų išdavimą naujakuriams. Iki šiol iš esamų 40.000 su viršum naujakurių, nuosavybės dokumentus gavo tik apie 1.500 naujakurių.

Žemės reformos įstatymas yra palietęs visoj Lietuvoj 720.000 ha dvarų žemės; iš to viso ploto 1919-1925. m. išparceliuota 418.000 ha, 1926. m. numatyta išparceliuoti 100.000 ha ir dar liks parceliuoti 202.000 ha.

Dvarų parceliavimas Trakų, Alytaus, Marijampolės, Seinų, Šakių ir Vilkaviškio apskr. jau baigiamas; lieka tik dvarai, turį mažiau 150 ha. Juos parceliuos, kai apsidirbs su didžiais dvarais. Daugiausia neišparceliuotų dvarų lieka Šaulių, Biržų - Pasvalio, Raseinių, Kėdainių ir Kauno apskr.

Neišskirstytų prieš karą viensėdžiais kaimų bendras žemės plotas siekė 1.632.000 ha. 1919-1925. m. išskirstyta 280.000 ha ir šiais metais numatyta išskirstyti 75.000 ha. Lieka neišskirstyta 1.277.000 ha. Viensėdžiais skirstymo darbas truks dar bent 8-10 metų.

Kitais metais numatoma pradėti nedegamos medžiagos statybą naujakurių ir viensėdžiais išsiskirstusių ūkiuose. Visi statomieji trobesiai bus pavyzdingo tipo.

— **Susisiekimo Ministerija** ruošia sauskelių įstatymą, kuriuo visi Lietuvos keliai suskirstyti į 4 grupes. Pirmon grupėn priskirti plentai ir vieškeliai, kurie numatomi artimiausiu laiku paversti plentais. Jie bus laikomi Susisiekimo Ministerijos priežiūroj ir taisomi valstybės lėšomis. Antron grupėn — žymesnieji vieške-

liai, kurie jungia apskričių centrus arba stambesnius pramonės punktus. Jie paliks apskričių savivaldybių žinioj. Trečion grupėn — mažesnės reikšmės vieškeliai. Jie bus palikti valsčių savivaldybių priežiūroj. Ketvirton grupėn — keliai, kurie jungia atskirus kaimus. Jie taip pat paliekami valsčiaus savivaldybės žinioj. Bus taisomi tų kaimų arba savininkų, per kurių žemę eina. Tik didesniems pataisymams lėšas duos savivaldybės.

— **Užsienių Reikalų Ministerija** baigia ruošti prekybos sutarties projektą su Suomija ir laikiną prekybos sutartį su Belgija.

Taip pat sakyta ministerija derasi su Prancūzijos, Vokietijos ir kitų valstybių atstovais dėl jų piliečių užsilikusių Lietuvoj dvarų likvidavimo. Daugiausia turi žemės Prancūzijos piliečiai.

— **Prekyba.** Per š. m. birželį m. Lietuva pardavė užsienin prekių už 17.400.000 lt. ir pirko iš užsienio už 19.200.000 lt. Bendrai Lietuva, kaip ūkio šalis, vasarą mažiau parduoda, negu perka, bet už tą rudenį ir žiemą žymiai daugiau parduoda. Kad Lietuva daugiau parduoda, negu perka, parodo šis pavyzdys. Per šių metų pirmą pusmetį Lietuva pardavė užsienin prekių už 125.200.000 lt., o pirko iš užsienio tik už 109.000.000 lt., t. y. už 16.200.000 lt. daugiau pardavė.

— **Savivaldybės.** *Kauno miestas skolinasi* iš vienos užsienio firmos 600.000 dol. Ši paskola bus sunaudota Kaune kanalizacijai įrengti ir kitokiems miesto sutvarkymo reikalams.

— **Okupuotoji Lietuva.** *Lenkai širmuliuoja.* Užsienio spauda praneša, kad lenkai sutraukė prie Lietuvos demarkacijos linijos ligi 8000 jaunuolių; juos lenkai vadina skautais. Visi jaunuoliai ginkluoti prancūzų šautuvais, kuikosvaidžiais ir mokomi lenkų karininkų.

Be to, kai kurie lenkų laikraščiai rašo grasinančiu lietuviams tonu. Matyt, Pilsudskis vis dar tebesąpnuoja Lietuvą pagrobti.

Apie kariuomenės klubus.

Mūsų kariai daugiausia yra užsiėmę tiesioginėmis pareigomis — mokyti visų karo mokslo dalykų, kurie reikalingi karo lauke. Taip ir turi būti. Bet nemažai kreipiamas dėmesio ir į mūsų kariuomenės dvasinį išsilavinimą, kad kariuomenės sugrįžęs ne tik mokėtų skaityti ir rašyti, bet kad jis būtų ir sąmoningas visuomenėje pilietis. Kareivio mokymas skaityti ir rašyti yra tiesiogini būdai padidinti jo bendrą išsilavinimą. Kareivių kultūros ir švietimo darbe daug padeda ir kariuomenės dalių klubai. Šie klubai kariuomenės gali būti ne tik priemonė prieinamiau pasiekti didesnio išsilavinimo, bet jie turi ir kitoniškos reikšmės.

Klubas reikia rengti taip, kad jis greičiau turėtų auklėjamos reikšmės, būtent, mokyti kariuomenės per įvairius pasilinksminimus gražiai tarp savęs elgtis, svarbiausia, kad dorai ir mandagiai mokėtų apseiti ir su antrąja lytimi, kad išmokyti mūsų tautos žaizdų, dainų. Be to, klube vyresniųjų akys gali visados prižiūrėti savo valdinių elgesį, sulig kurio gali spręsti ir įvertinti moralės įsišaknėjimą kariuomenėje.

Klubas turi būti papuoštas ištraukomis iš Lietuvos ir savo dalies istorijos. Klubo sienos prašyte prašosi kuo nors apdengti, o apdengti — daug kuo galima. Mūsų tautos tolima praeitis davė garsių didvyrių — kunigaikščių; jų pėdomis eidami galėsime būti stipūs, galingi, todėl šių istorijos paliktų didvyrių atvaizdai turi kiekvienam klube būti. Bet nereikia ieškoti tolimoj praeityj, yra jų ir pas mus, kiekvienoj mūsų ka-

riuomenės daly. Bet jų dabar kariuomenės nežino, nes nėra progos kur su jais susipažinti. Todėl klubas turi turėti „istoriją“ atvaizduose. Kiekvienas karys apdovanotas Vyties kryžiumi arba šiaip kuo nors dalyje pasižymėjęs turi būti „ant sienos“, t. y. jo paveikslas su jo žygių aprašymu pakabintas.

Turi būti sienose išrašyti ir gražūs obalsiai, kurie turėtų visuomenės; kariškosios ir socialės reikšmės. Obalsiai turi didelės reikšmės kariuomenės gyvenime, todėl kitos valstybės į juos kreipia didelio dėmesio. Klubas turi būti rengiamas su atidžia, jis turi turėti gražią ir jaukią išvaizdą, vien, kad jame galima būtų ne tik dirbti, bet ir ilsėtis. Ten turi būti nekalto turinio lošimai, kai kurie sporto įrankiai ir t. t.

Trumpai nusakęs apie klubus pageidaučiau, kad visos kariuomenės dalys jais susirūpintų, nes taikos meto sąlygos leidžia tokius klubus steigti. Daugiausia tas priklauso nuo vyresniųjų karių noro ir pasiryžimo. Klubų steigimas būtų tai geriausias išrodymas, kad kariuomenės auklėjimas mūsų vadams labai ir labai rūpi.

A. D.

Būti teisiam šiame pasauly yra tas pats, ką būti išrinktam iš dešimties tūkstančių.

Anglų poetas Šekspyras.

Kariuomenės kultūros ir švietimo darbas.

Peržiūrėjus balandžio -- gegužės mėn. dalių švietimo ir kultūros darbo apyskaitas tenka priėti šių išvadų. Siame laikotarpy buvo leižiama į atsargą seni kareiviai ir imami naujokai, buvo Velykų šventės, prasidėjo pavasario ūkio darbai, todėl patsai mokymas negalėjo eiti reguliariai. Nuo gegužės mėn. vidurio užsiėmimai įėjo į savo vėžes. Švietimo darbui kai kur vietoj 5 val. skirta net 6, kai kur sumažinta iki 12 val. mėnesy.

Geriau būtų dirbti tiek, kiek yra skirta programa, būtent 5 val. savaitėj.

Paskaitų įvairiomis tėmomis buvo iš viso 45, jų klausė per 8600 karių. Daugiausia skaityta technikos p. Įdomiausios ten tėmos: „Gerbk savo tėvynę“, „Vertinkime Lietuvos atgimimo didvyrius“, „Pasauliniai šių dienų įvykiai“, „Jaunuolio pasišventimas ir drąsa“, „Kareivio visuomeninė reikšmė“, Kai kuriose dalyse paskaitų

jau senai būta. Ekskursijų buvo 5 į vietines pramonės įmones, į kun. Radvilos karstą, į botanikos sodną, į Medvigalio kalną.

Vasaros metas pats patogiausias ekskursijoms daryti, bet kaip matyti iš pranešimų, tas nedaroma; tur

būti dar mažai įvertinama ekskursijų reikšmė. Patartina pasiskaityti „Mokyklų ekskursijos“ p. V. Ruzgo. Žiūrėk „Karys“ 25 nr. 216. pus.

Spektaklių, įvairių pasilinksminimų, gegužinių buvo suruošta per 60.

Sportas žengia pirmyn; įvyksta daug rungtynių. *Karo Mokykla už patruilių žygį laimėjo ir „Kario“ prizą metalinę statuelę.* Reikėtų pamėgti ir plaukiojimo sportą.

Klubų, skaityklų ir kareivių

Kareivių klubas.

chorų skaičiai nepadidėjo.

Klubams pagražinti įsigyta: „Birutės“ ir „Gedimino“ paveikslai (alėjiniais dažais), „Liet. Valst. Kon-

Einant sargybą.

Vos tik saulutė nusileido
Už girių, kalnų,
Daug danguj sužibėjo
Žvaigždelių įvairių varų.

Nustoję pūsti ir dienos vėjelis
Sumigo gamta sau ramiai.
O ten pro krūmus ir kalnelį
Čiurlena Nemunas gražiai.

O taip malonu ir gražu
Čia sargyboje man stovėti,
Tykot priešą lenką
Ir tik grečiau jį nudėti.

Nors nuovargis ir kankina
Bet žvalgausi aš budriai
Ir pamatęs priešą — lenką
Užmigdyčiau jį amžinai.

Ir tik mintys su svajonėmis
Gūdi mano sieloje,
Kad prieš aušrą, skaistų rytą
Galėčiau eit sargybą Vilniuje.

Jaun. pusk. F. Pempė.

P. T-ka.

Baudžiavos laikais.

(Sekant L. P. pasakojimą).

Dar ir šiandieną Aušros Vartų koplyčioje, Vilniuje, altoriaus dešinėj pusėj tarp įvairių Panelei Svenčiausiai

dovanų už suteiktas malones, matyti pakabintus du paprastu karolių šniureliu. Sakoma, kad tai yra vienos jaunos sodietės, pakabinta kuo ne šimtą metų atgal, už paliuosavimą jos vyro nuo kareiviavimo padėkos auka. Ši paprasta dovana taip ryškiai pastebima tarpe kitų įvairių brangenybių gyvai primena vieną bruožą ir iš mūsų krašto dar netolimų praeities laikų. Šie karoliai yra likę iš laikų, kada lietuvis vatgo dar sunkioj baudžiavo, o ponas buvo jų visagalis valdovas. Jis spaudė kaip norėjo jų likimą: jaunuoliai buvo prievarta imami į rekrutus ir siunčiami tarnauti į tolimus Rusijos kraštus. Ten sunkiai jie vargdavo po 25 metus; už mažiausius nusikaltimus buvo sunkiai baudžiami lazdomis ar badu. Retai kas iš jaunų ir sveikų vyrų laimingai išstarnaudavo iki galo ir grįždavo į savo tėviškę. Grįžę gi nieko nerasdavo ir namie: tėvai išmirdavo, giminės ir kaimynai jį pamiršdavo, ūkį jau valdydavo kiti ir invalidas senelis niekam nereikalingas ir visų apleistas baigdavo savo sunkias dienas ar pasisamdęs galvijus ganyti, ar kur nors į sargus, ar pakabinęs per petį tarbelę eidavo iš kaimo į kaimą ubagauti. Dar gal daug kas ir mūsų atmena tokius, visų apleistus, senelius — „nikolajauskus saldokus“. Dabar jau jų gal mažai liko, nes visi išmirė.

Tais laikais mažai dar tebuvo ir lietuviškų knygų; niekas ir nemanė mokyti liaudį, o lietuvių kalbą laikė tik vergų, „mužikų kalba“ ir buvo įsitikinę, kad jos visai nereikalinga ir žinoti.

Sunkūs tai buvo laikai; šiandieną gyvenant jau savaimingoj Lietuvoje laisvai ir savarankiškai negalima net ir išsivaizduoti tą sunkų, mūsų senelių gyvenimą.

sistucija“, futbolo įrankiai, gramafonas su 15 lėkšt. Kareivių bibliotekos įsigijo naujų knygų 69 ir įrišo 416.

Karo Mokslo Valdybos rūpesčių Kauno įgulos dalims Valst. teatras vaidino: „Išdykusią mergiotę“, „Tusčias pastangas“ ir „Glušą“.

Išsiuntinėta dalims: abecėlių — 770, „Kario“ plakatų 180 ir orlaivių ženklų 180 egz.

Nupirkta ir išsiuntinėta dalims vienodų vadovėlių už 8687 lit. 50 cent., mokslo priemonių ir paveikslų už 3463 lit. 50 cent.

Išduotos kareivių klubams įrengti pašalpos po 200-300-400 lit. daliai Pasiūlyta papi-

ginta kaina (17 lit. 50 c). „Šešėlių“ ir „Atspindžių“ komplektai. Nupirkta 8 komp.

Pasirūpinta karių kapų sutvarkymu ir per spaudą, ir per atatinkamus viršininčius.

Dalis nusiskundžia, kad dėl nuolatinės tarnybos įguloje neįstengiama išleisti visas švietimo programas. Jų pageidaujama duoti švietimo komisijų pirmininkams po vieną raštininką ir iš geriau prasilavinusių liktinių puskarininkių vieną nuolatinį bibliotekorių.

Plk. Ltn. Burokas.

Kultūros naujiena itin sveikintina.

Š. m. nuo birželio m. 28. d. iki liepos m. 3. d. Pragoje įvyko tarptautinis bibliotekorių ir bibliografų suvažiavimas. Šis suvažiavimas turi ypatingos reikšmės kariuomenei. Suvažiavime pirmą kartą pasirodė ir kariuomenės bibliotekoriai, kaip pasaulinės karo nuomonės reiškėjai. Karo bibliotekų reikalai, kurios turėjo ir turi daug reikalų su visuomene, buvo keli kartai kelti tarptautiniuose bibliotekorių suvažiavimuose, bet toliau kalbų nebuvo neita. Dabar kaip tik ir įsikūniio žodžiai ir kariuomenės bibliotekoriai ten pasirodė, kaip atskira bibliotekų rūšis. Tą reikšmingą reikia ypatingai pabrėžti, nes jame mokytis žmonės įmato ir mokslo vertę. Per karo bibliotekas mokslas ir kultūra dar daugiau skverbiasi į kariuomenės tarpą. Pasaulis pamatė, kad kariuomenė yra tai

tas kultūros žibintuvas iš kurio mokslo spinduliai, praskleidę tamsą ir rūkus, skverbiasi į jau subrendusius dažnai bemokslių kaimiečių ir miestiečių protus ir sielas, ir padaro stebuklą.

Lenkai jau tame suvažiavime laikė net dvi paskaiti: „Šių dienų kariuomenės bibliotekorystė“ ir „Lenkų kariuomenės bibliotekorystė“.

Be to jie išdalino visiems suvažiavimo dalyviams per 200 lenkų kalba P. ltn. Lodynskio parašytą „Les bibliotèques militaires modernes“ (šių dienų karo bibliotekos) knygų.

Qaila, kad ir mes negalėjome dalyvauti tokiaime reikšmingame suvažiavime, o pasirodyt jau reikėtų ir mums!

B.

Cekoslovakijos maisto dalių lauko pratimai.

Šių metų liepos mėn. 16. d. vakare istoriškai Bezdezo pily pasibaigė įdomūs kariški lauko pratimai. Čia nebuvo dviejų priešininkų „kautynių“, kaip papra-

stai, kariuomenės manevrai baigiasi: čia visas reikalas buvo su gana taikingais pratimais to kariuomenės veiklo, kuris be ikaujančios kariuomenės užpakaly

Visai esame pamirę jų gyvenimo vargus ir nelaimes. Turime visgi gerai žinoti ir savo krašto praeitį, kad mokėtume branginti savo laisvę ir tėvynės nepriklausomybę. Čia atpasakosiu vieną iš mūsų praeities atsitikimų, kurį aš atsiminiau, lankant tautos šventyklą — Aušros Vartus.

I.

Biržų apskrityje paliai plataus vieškelio Panevėžys — Ryga buvo pono Sudervos didelis kaimas. Pats ponas, baudžiauninkų prakaitu uždirbtais skatikais, išėjo užsieny mokslus ir sugrįžęs vėliau į tėviškę gyveno čia visai nesijodaudamas, kaip jo baudžiauninkai gyvena ir vargsta. Žinojo tik kiek jie duodavo jam pelno. Ponas visuomet susiraukęs, susimąstęs, niekam nepasakodavo savo minčių ir visuomet šalinosi nuo visų; dvaro valdymą pavedė piktam lenkui ūkvaizdai, kuris baudžiauninkus nelaikė net ir žmonėmis ir todėl nesigailėjo už mažiausius nusikaltimus ir rykščių.

Pačiame kaimo vidury stovėjo trobesiai pasiturinčio ūkininko Jono Dagilio. Iš visų kaimo trobesių Dagilio namai skyrėsi: ir didesniais langais, ir aukštesniu stogu, ir žaliuojančių vaisių sodneliu, ir švara, ir visai kita tvarka. Darbštus buvo ir patsai Jonas Dagilis, ir visa jo nemaža šeimyna, iš dviejų jau vedusių sūnų, turinčių jau ir savo vaikus, dvi dešimtus metus sukakusio Stasio, šešiolikos metų sukakusio Antano ir poros paaugusių dukterų. Nepasitenkindamas savo laukų brangia kaina, nuomavo dar Dagiliai nedirbamus dirvonus ir iš pono. Sunkiai prakaituodami paversdavo dirvonus į derlingus laukus, kuriuos pamatęs

ponas vėl atimdavo dvarui; nenusimindavo Dagiliai, ir toliau nuomavo dirvonus.

Darbštumo, santikos ir tvarkos dėka pasiturinčiai gyveno Dagiliai, turėjo apie dešimtį arklių, daug raguočių, avių puskapi, įvairių javų pilnus aruodus, daug linų, gero medaus ir vaško atsarga. Mylėjo senas Dagilis darbščias biteles, todėl jų pavyzdžių sekė ir savo gyvenime. Rudens laikais vaišino kaimynus ir gimines, daug ir gerdavo alučią, todėl visa apylinkė ir gerbė seną Joną Dagilį. Žinojo ir gerbė senelis klebonas, nes jį laikė per gerą ir dorą krikščionį, kuris ir bažnyčios reikalams nesigailėjo prakaitu uždirbto skatiko.

Įimylėjo jaunas Dagilių Stasys į grakščią mėlyną Marytę, kuri iš mažens dar buvo paimta iš kaimo į dvarą ir tarnavo ten jaunesniąja kambarinė. Dažnai susitikę abudu kalbėjosi apie savo meilę, svajojo apie savo būsimąją gūstelę, kurioje laimingai gyvens ir dirbs. Skundėsi savo dvare gyvenimu Marytė, visi ją ten stumdydavo ir versdavo dirbti ir ponai, ir ponačiai, ir sena „vakmistrina“, ir vyresnioji kambarinė, bet ypatingai bijojo Marytė piktojo ūkvaizdos, kuris seniai jau geidė gražuolės ir nekartą darė jai gašlius pasiūlymus, nuo kurių, visa paraudusi, bėgo Marytė į šalį, ir iš tolo stengdavosi pasislėpti nuo jo ir jo gašlingų glamonėjimų bei pasiūlymų.

Visa širdimi gailėjosi Marytės Stasys ir prispaužęs ją prie savo širdies ramino. Nors kerštu degė jo širdis, bet negalėjo nieko padėti, nes be pono leidimo negalima buvo kelti net ir vestuvių.

Neiškentė jaunuolio širdis ir prisipažino tėvui, kad myli Marytę ir bučiuodamas jo rankas prašė nu-

gana svarbų uždavinį sprendžia, būtent: rūpinasi jos pilvu, vadinasi, pratimus darė maisto tiekiamosios dalys.

Tie baigiamieji pratimai, kurie šiemet tik pirmą sykį tokiu mastu buvo daromi, suruošti pastangomis Pragos karo apygardos intendantūros viršininko pulkininko Peteršo; jis pats ir vadovavo manevrais. Per manevrus buvo rodomas lauko kepyklų veikimas, ir tikrinamas jų tinkamumas, todėl pratimai buvo grynai techniško pobūdžio. Čia nebuvo duota ilgų dispozicijų, bet esamoj padėty ir vietoj iškepti reikalingą kiekį duonos kariuomenės dalims, šiuo atveju Pragos įgulai.

Pratimai prasidėjo liepos m. 12. d. Melnike dalyvaujant 1. ir 3. maisto sandėliams (Pragos ir Terezino), administracijos karininkų ir tikrosios tarnybos puskarininkų mokykloms ir atsargos karininkų kursams. Liepos m. 15. d. manevruojančios dalys pasiekė Mšena, kur visa divizijos kepykla ir pastovi lauko kepykla sustojo ir tuoj pradėjo darbą.

Sustota kaip tikrojo karo pystovose, žinoma, atsižvelgta ir į lakūnų puolimus, kas ir iš tikrųjų daryta. Lauko kepykla susidėjo iš 10 vežamų lauko keptuvių, kuriose per 24 val. galima iškepti 20.000 porcijų geros duonos. Taipogi lauko kepykla iš 4 paslankių pečių sistemos „Paycr“, kuri liepos m. 15. d. tuoj po pietų pradėjo dirbti ir puikiausiai savo uždavinį išsprendė. Čia permaža vietos aprašinėti visoms smulkmenoms, kaip tos kepyklos veikė. Norint jų darbo sunkumą atvaizduoti, pakaks paminėjus, kad 80 procentų prie

jų dirbusių žmonių buvo atsarginiai, kurių beveik du trečiadaliai nesuprato savo darbo ir mažai tebuvo mokytų kepėjų. Nežiūrint didelių technikos kliūčių, kurios trukdė veikimą, vis tiktai abi kepyklos nustatytomis valandomis iškepė reikalingą duonos kiekį.

Liepos m. 16. d. vadinasi antrą svarbiausią pratimų dieną, dalis intendantūros kariuomenės turėjo gana sunkų darbą įlipti į Bezdezo pilį, kur buvo įtaisyta kalnų lauko kepykla su dviem kepamaisiais pečiais. Anksčiau buvo numatyta pradėti lipimą 5. val., bet dėl lietaus ir blogo oro tezalima buvo pradėti tik 8. val. 15 min. Kadangi paprasti keliai išmirko, o akmens grindiniai pasidarė slidūs, tai lipimas buvo daug sunkesnis, negu anksčiau buvo numatyta. Todėl pratimų vadovas pulkininkas Peteršas įsakė, kad kalnų lauko kepykla sustotų pačiuose pilies mūruose, o dauguma kraunamųjų gyvulių būtų įvesta į pačią pilį. Nežiūrint aukščiau nurodytų sunkumų įlipta į pilį per 1 val. 15 min. ir po kelių valandų kepykla jau iškepė duonos. 16. val. dar veikė Mšene likusios kepyklos, o vakare jau visos manevruojančios dalys buvo Beloje. Ryt pasilsėjusios visos dalys grįžo į savo nuolatines įgulas.

Per pratimus visiškai buvo pasiektas norimas tikslas, nes iš vienos pusės buvo gauti labai reikalingi duomenys būsimam maisto dalių sutvarkymui ir brangios medžiagos tolimesnėms studijoms. Tie pratimai parodė, kad maisto dalys, tiek jų viršininkai, tiek eiliniai darbininkai, tikrosios tarnybos ir atsargos, puikiai supranta savo pareigas ir tinkamai padaro tai, ko iš jų reikalaujama. M.

Pasižymėję karžygiai.

1. pėst. D. L. K. Gedimino pulko:

4-tos kuopos eilinis VAIKUTIS ALFONSAS, kilęs iš Naršėnų kaimo, Dusėtų valsč., Zarasų apskr. 1919. m. rugpiūčio 24. dieną kautynėse su bolševikais ties Galmi-

nių kaimu (Degučių valsč., Zarasų ap.), būdamas žvalgyboje su kitais kuopos kareiviais, pirmas puolė daug skaitlingesnį priešą ir rankinėmis granatomis išmušė jį iš apkasų.

eiti pas poną ir išgauti iš jo leidimą vesti Marytę. Sutiko senas Dagilis, nes jis ir pats gailėjosi Marytės, kuri nors buvo ir neturtingų tėvų, bet dora mergytė, smarki darbe, linksma jaunuųjų tarpe ir mandagi su vyresniais.

Kartą, gražiame rudens pavakaryje, kada jau buvo suvežtas vasarojas ir pasėti rūgšiai jau žaliavo laukuose, sėdėjo ant aukšto prieango ponas Suderva ir kaip visuomet, susimąstęs, rūkė ilgą dar Vokietijoje pirktą pypkę. Taip susimąstęs netikėtai užklupo nedrąsus Dagilio pasveikinimas: „Tegul hus pagarbintas Jėzus Kristus!“ — „Ant amžių amžinųjų. Amen!“ — atsakė ponas ir pažvelgęs į ka'bančius pažino seną Dagilį ir jo sūnų Stasį, kuriuodu nuėmę kepures ir pasilenkę stovėjo ties prieangiu.

— „Kaigi gero — pasakysite!“ paklausė ponas Suderva.

— „Brangiausias ponas!“ — tarė senas Dagilis, nusilenkęs prie pono po kojų, — „atėjome pas poną su dideliu prašymu!“.

— Prašymu! kokių? — patraukė pečiais ponas.

— Ponuli, brangiausias — pradėjo maldauti senas Dagilis — mano Stasiui sukako jau 20 metai, kraujas pas jį kaip ugnis, daug yra kaime gražių mergaičių, bijau, kad neištvirtu, todėl noriu jį apvedinti, prašome tam pono leidimo!“.

— Nori jį apvedinti — pratarė ponas pažvelgęs į stovintį, paraudusį Stasį, — o su kuo?“.

— Su Maryte, kuri pas poną tarnauja jaunesniąja kambarine, gerų tėvų, nors ir neturtingų, vaikas, dora,

myli ją Stasys ir ji Stasį myli. Užteks jų gyvenimui duonos! — atsakė Dagilis.

— Su Maryte — nustebo ponas, — o ji ar panorės pakeisti lengvą tarnystę dvare sunkiu gyvenimu kaime, eiti baudžiavą, dirbti kiauras dienas lauke?

— „Kodel gi ji turi b'joti baudžiavos“ — atsakė Dagilis — „jog baudžiavą eina visą savo gyvenimą jos tėvai, giminės“ — ir vėl puolęs prie pono kojų tarė — „nors ir sunku gyventi kaime, bet geriau yra sėdėti ant savo šiukšlyno kaime, negu būti pastumdėliu dvare!“.

Susiraukęs ponas ir ką tai prisiminęs iš karto pakeitė kalbą ir atsikėlęs tarė:

„Dabar negaliu, Marytė dar nebaigė tarnauti dvare, vėliau pamatysime... negaliu... negaliu!“ — supykęs kartojo ponas ir traukėsi į kambarius. Tuomet vėl puolė ir apkabinę Dagilis su sūnumi jo kojas maldavo leidimo, bet jis pasitraukęs į rūmus uždarė duris.

Nelinksmi pasikėlė Dagiliai, užsidėjo kepures ir nuliūdę nuėjo į kaimą. Tyliai susimąstęsėjo tėvas, o paskum, galvą nuleidęs, su skausmu širdyje ir Stasys.

(Bus daugiau).

Nuveiktos sunkenybės ne tik moko, bet ir prirenkia mus ateinančioms kovoms.

Maž. Lietuvos poetas Kristijonas Duonelaitis.

Už tai apdovanotas 1-os rūš. 1-jo laip. Vyties Kryžiumi 446. nr.

1919. m. lapkričio m. 22. dieną kautynėse su bermontininkais ties Radviliškio, būdamas pasiųstas pas bataliono vadą su svarbiu ir skubiu pranešimu, kelyje buvo sužeistas, bet nežiūrėdamas nei sužeidimo, nei prieš smarkios ugnies ir gresiančio gyvybei pavojaus, nunešė pranešimą.

Už tai apdovanotas 1-os rūš. 2-jo laip. Vyt. Kryžiumi 69. nr.

(Isakymas Kariuomenei 1921. m. 150. nr., eilės 601. ir 55. nr. nr.).

5-tos kuopos būrininkas KRUŠINSKAS JUOZAS, kilęs iš Sasnavos kaimo, Jovaravo valsč., Mariampolės apsk. 1919. m. rugpiūčio m. 25. dieną kautynėse su bolševikais ties Zarasais gavęs kuopos vado įsakymą išžvalgyti Zarasų miestą, susitiko jo priemiestyje su daug skaitlingesniu priešū. Priešo smarkia šautuvų ugnim šaudytas, pirmas drąsiai puolė priešą granatomis ir jį išvaikė. Jis su savo žvalgų būreliu pirmas ir užėmė Zarasus.

Už tai apdovanotas 1-os rūšies 1-jo laip. Vyties Kryžiumi 120. nr.

1919. m. lapkričio m. 22. dieną kautynėse su bermontininkais ties Radviliškio, prisiartinus kuopos grandinei prie priešo ir, smarkiai kulkosvaidžiams ir minosvaidžiams šaudant, pirmas šoko ir, šaukdamas „valio!“, su visu savo būriu puolė priešą. Padrasinta tokiu pavyzdžiu ir visa grandinė pakilo. Priešas neišlaikė ir pasitraukė. Kuopa užėmė Radviliškio kapines.

Už tai apdovanotas 1-os rūšies 2-jo laip. Vyties Kryžiumi 14. nr.

(Isakymas Kariuomenei 1921. m. 150. nr., eil. 610. ir 31. nr. nr.).

7-tos kuopos viršila KAZLAUSKAS JUOZAS, kilęs iš Milostonių kaimo, Miroslavo valsč., Alytaus apsk. 1919 m. gegužės m. 20. dieną kautynėse su bolševikais ties Kurkiais (Ukmergės apsk.), nežiūrėdamas smarkios prieš ginosios ugnies, puolė su keliais kuopos kareiviais ir paėmė naują, pakinkytą, su pilnais pirmagaliais sviedinių, bolševikų patranką.

Apdovanotas 1-os rūš. 1-jo laip. Vyties Kryžiumi 62 nr.

Jis 1919. m. lapkričio 22. dieną, kautynėse su bermontininkais ties Radviliškio, būdamas dešinio kuopos baro viršininkas, einant kuopai atakon, nežiūrėdamas smarkios prieš kulkosvaidžių ir minosvaidžių iš malūno ugnies, puolė durtuvais priešą, ir paėmė malūną.

Apdovanotas 1-os rūš. 2-jo laip. Vyt. Kryžiumi 50. nr. (Isakymas Kariuomenei 1921. m. 150. nr., eilės 842. ir 74. nr. nr.).

Kariuomenės gyvenimas.

Penkiolikos dienų klubo veikimas. 3-VII Tiekimo V-bos. raštininkų komandos šv. k-ia, pirm. vyr. leit., Nagrockis ir nariai viršila Sinkevičius v. p. Venckūnas ir eil. Svobona surengė šokių vakarą, stygu orkestrui griežiant.

Publikos buvo per 100 žm.

Išlaidas padengus, gryno pelno liko -40 lit.; jie būsiai išleisti karių kultūros reikalams.

Vakare girtų nesimatė.

Žymiai pavyzdingesnė negu kitose dalyse tvarka ir šokiuose.

7-VII buvo technikos p. technikos mokomosios kuopos išleistuvių vakaras. Griežė jų pačių orkestras.

10-VII buvo 3-čio artilerijos p. šokių vakaras. Griežė 5-to p. p. dūdų orkestras. Vakaras buvo tvarkos atžvilgiu, bendrai pasakius, pusėtinai. Tik kai kurie kareiviai — artilerininkai pašiepė pro šalį praeinančias paneles. Tas kariams visai netinka ir neleistina.

Publikos buvo pusėtinai. 11-VII 2. p. p. buvo šv. k-jos šokių vakaras. Griežė jų pačių dūdų orkestras. Tvarka panaši, kaip 3-čio artilerijos p.

Reikia tikėtis, kad ateity pasistengs minėtų netobulumų išvengti.

Putinėlis.

Aviacijos šventė. Liepos m. 18. d. mūsų aviacija suruošė savo metinę šventę.

11. val., dalyvaujant aukšties kariuomenės ir visuomenės svečiams, lauke atlaikytos iškilmingos pamaldos. Po pamaldų vyriausias kariuomenės inspek-

torius gen. Zukauskas apžiūrėjęs išsirikiavusius lakūnus, pasveikio juos.

Po parado svečiai buvo pakviesti į karininkų klubą pietų.

18. val., atvykus Respublikos Prezidentui, ministeriui pirmininkui, krašto apsaugos ministeriui, Seimo pirmininkai ir diplomatinio korpuso atstovams, prasidėjo skraidymai. Iškart pakildavo eskadrilėmis po 5 aeroplanus ir aplink aerodromą išsirikiavę skraidė. Du aeroplanai, išsiskybę nuo kitų, visaip ore narstėsi ir vartėsi, parodydami mūsų lakūnų drąsą ir patyrimus.

Pirma kariuomenės dalis. 9/VII Kariuomenės Intendantūros Dirbtuvių kiekvienas karininkas ir kareivis nusipirko iš Karo M-lo V-bos knygą „Kareivis — Lietuvos gynėjas“. Tai pirmą kariuomenės dalis, kuri tą padarė.

Ps.

Technikos pulkas. Š. m. liepos mėn. 7. d. technikos p-ko mokomojo b-no mokomųjų kuopų kareiviams kursą užbaigus buvo padarytos išleistuvės; suruošta bendra vakariene. P-ko vadas pasveikino visus surisirinkusius su baigimu mokomųjų kuopų, linkėdamas gero pasisekimo tolimesnėje darbuotėje. Po to visi, pulko orkestrui griežiant, pradėjo vakarienę. Po vakarienos mokomojo b-no vadas trumpai, bet labai gražiai ir aiškiai nurodė, ką baigusieji nudirbo. Toliaus p-ko vadas išreiškė padėką m-jo b-no karininkams pasidarbavusiems tame mokinyje, taip pat ir m-jo b-no kadru, puskarininkams, kaip karininkų artimiausiems apmokinimo padėjėjams.

Po vakarienei, 20 ta valandą prasidėjo vaidinimas. Vaidino „Byla dėl linų markos“. Vaidinimas pasisekė labai gerai. Po vaidinimo prasidėjo šokiai. 24-ta valandą vakarėlis baigėsi, ir visi linksmai išsiskirstė.

Vyr. pusk. J. P-nas.

Mandagiau elkimės Š. m. 6. p. P. K. Margio pulko griežikų komanda dažnai ruošia koncertus ir šokių vakarus. Juos lanko nemažai karių ir civilių. Tik negražu, kad pastaruoju laiku kai kurie kareiviai pradėjo nemandagiai elgtis su civiliais, ypač panelėmis, vien tik dėl to, kad jų kai kurios atsisako eiti šokti su neblaiviais kareiviais. Tokių ponaičių kai kada pasitaiko.

Nemandagus elgesiai, pastebėti, puskarininkų ir net viršilų tarpe.

Tas garbės nedaro. Gėda! *Matės.*

Atlaiso klaidą. Virš. Pavasaris rašo, kad „Kario“ 29. nr. virš. Kazlauskas žinutėje. Prigėrė naujokas ne viskas atitinka tikrąybę.

Polijijos dežuruojantis laivelis ne kėlė keleivių į kitą Nerio pusę, kaip virš. Kazlauskas rašo, bet visą laiką stovėjo prie krašto. Kada naujokas Atkočaitis pradėjo skęsti, dežuruojantis laivelis tučtuojau atvyko skęstantį gelbėti, bet tik nieko negalėjo padėti.

Kad dežuruoja tam darbui tinkamai neparinkti žmonės, ir neaprupinti gelbėjimo įrankiais, čia aiškus faktas. Jie gali išgelbėti tik dar nusilaikančius vandens paviršiu, o jau pasinėrusius nieku būdu, kaip ir parodė šis įvykis.

Kėlė keleivius visai privatiškas laivelis, kuris vėliau, mums paprašius, irgi atvyko į pagalbą.

Rašant žinias reikia visados jas gerai patikrinti, nes atvirksčiai toks korespondentas nustoja redakcijos pasitikėjimo.

Užsieniai.

— Užsimušė mūsų šaulių draugas. Liepos m. 10. d. Vūpuri (Viborgo) mieste automobilio katastrofos metu užsimušė žymus Suomijos šaulių darbuotojas majoras J. O. Vegelius. Pastaruoju laiku jis

buvo Kymnlaakso rajono šydskoro (šaulių) viršininkas. Š. m. birželio mėn. velionis viešėjo Lietuvoj ir buvo apsilankęs mūsų šaulių būrių atstovų suvažiavime. Vėliau, mūsų šaulių ekskursijai nuvykus į Suomiją, jis ją sutiko, sveikino ir visur rodė didelį prielankumą mūsų valstybei ir šauliams.

— **Smunka lenkų švietimas.** Lenkai, nebesurdami galų su galais, pastaruoju laiku nutarė uždaryti Varšuvos ir Lvovo universitetus, nes nebeturi pinigų nei remontui, nei kitiems būtiesiems reikalams. Taip pat užsidaro ir daug žemesnių mokyklų.

— Lenkų finansų ministeris paskelbė naują įsakymą visus mokesčius pakelti 14%.

— Vidaus reikalų ministerija pertvarkoma iš pagrindų. Pakeičiami visų departamentų direktoriai ir šiaip vykdomos didelės atmainos ministerijos administracijoje.

— **Mirė Dzieržinskis.** Liepos m. 20. d. staiga mirė širdies liga Sovietų garsus čekistas Dzieržinskis. Jo įsakymu per kelius bolševikų valdymo metus išduota daug Rusijos inteligentijos; jis pasirašė apie 272.000 vien mirties baismės sprendimų, bet nužudytų skaičius yra daug didesnis.

— **Griūna kabinetas po kabinetui.** Del nuolatinio franko kritimo atsistatydino prancūzų Briando ministerių kabinetas, gyvavęs vos mėnesį. Po jo naują kabinetą sudarė Herriot, bet pastarojo amžius buvo visiškai trumpas — tik dvi dieni. Dabartinį kabinetą sudarė Puankare; jis bus drauge ir finansų ministeris. Bet nesitikima, kad ir jo sudaryta vyriausybė ilgai ištvirtų. Kol frankas sustiprės, sunku laukti pastovios vyriausybės.

Del franko kritimo prancūzai kaltina vyriausybės nesugebėjimą įvykdyti finansų reformų plano. Amerikiečių spauda rašo, kad pastaruoju laiku prancūzų frankas nukrito del prancūzų parlamento pasipriešinimo priimti Amerikos Jungt. Valstybių ir Prancūzijos karo skolų sutartį. Panašios nuomonės yra ir buvęs finansų ministeris Caillaux, kuris reikalavo kuo greičiausiai priimti sąkytą sutartį.

Karo kronika.

— **Lenkijoj du karo viceministeriai.** Lenkijos karo ministerija nuo birželio mėn. 28. d. jau galutinai pertvarkyta. Karo ministeris dabar turi du pavaduotojus. Pirmas pavaduotojas drauge yra ir visos kariuomenės administracijos viršininkas, antras rūpinasi kariuomenės pertvarkymu, jos mokymu ir paruošimu karui. Pastarojo darbas yra daug platesnis ir atsakesnis.

— **Šaukia atsarginius mokslą pakartoti.** Lenkijos karo ministerija šiemet šaukia karo mokslui pakartoti 1895 — 1901. m. gimusius karininkus, 1899 — 1900. m. gimusius eilinius ir 1924. m. paleistus į atsargą puskarininkius.

Atsarginių šaukimas įvairiose karo apygardose bus ne vienu laiku.

— **Ką Želigovskis Vilniuje daro ir patys lenkai nežino,** nes vyriausybė jo darbus slepia. Lenkų laikraščiai rašo, kad Pilsudskio sukilimui likviduoti komisijos pirmininkas gen. Želigovskis esąs pasiųstas į Vilnių kažkokiais slaptais reikalais. Ten jis prabūsiąs apie 3 mėnesius. Kai kurie laikraščiai reikalauja paaiškinti, ką Želigovskis veikia. Vieni spėja, kad Želigovskis galvojęs kaip čia Lietuvą puolus, o kiti, kad jis „vieši“ sąryšy su buv. karo ministerio Malczewski'o byla, kuri greit bus nagrinėjama. Malczewski's dabar sėdi Vilniaus kalėjime.

— **Lenkų kariuomenė Vilniaus krašte atlieka taktiškus užsiėmimus ir šaudymus.** Pabrodės artileri-

jos poligone šaudė Vilniaus įgulos artilerijos dalys, pėstininkai ir raitininkai. Rudenį manoma suruošti visų, Vilniaus krašte stovinčių, kariuomenės dalių bendrus manevrus.

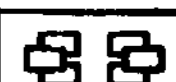
— **Neleidžia atostogų.** Lenkijos krašto apsaugos ministerija uždraudė paleisti karius atostogų laukų darbams. Kodel uždraudė nepasisako.

— **Kovojančios del nepriklausomybės tautelės** vis dar nenori pasiduoti prancūzams. Nežiūrint, kad rijkabilų vadas Abdel Krimas ir pasidavė prancūzams, sukilėliai vis dar ginasi kalnų tarpekluose. Prancūzams kiekvieną rijkabilų žemės pėdą tenka per kraują imti. *Kovose dalyvaujančios ir rijkabilų moters, kurios narsume neatsilieka nuo vyrų.*

Sirijoj taip pat kovos nesibaigia.

Sporto kronika.

Lietuva.

— **Katastrofinis LFLS pralaimėjimas.** Klaipėdos Spielvereinigungas sumušė LFLS 7:0. Jau nebe pirmas š. m. LFLS toks pralaimėjimas. Klaipėdos Spielvereinigung nėra dar niekuomet buvęs labai dideliu konkurentu Kauno komandoms. Dar nuo 1923. m. Kauno komandos pralaimėdavo po 2:0, 3:2 ir net laimėdavo. Dabar gi kada Kauno komandos padarė didelę pažangą, su tokiu negirdėtu rezultatu pralaimi.

LFLS — Splv. rungtynės parodė, kad futbolo technikoje ir taktikoje didelio skirtumo tarp LFLS ir Splv. nebuvo. Pralaimėjimas aiškinamas tuo, kad LFLS žaidė blogai, su 3 atsarginiais ir dar prie to nesisekė ir jautėsi, kad jų komandoje nėra santaikos.

Kauno komandos, kurios prieš Klaipėdą negali išstatyti pilno sąstato, geriau visiškai nedalyvautų rungtynėse.

— **Makabi nugalė Klaipėdos Spielvereinigungą 2:1 (1:0).** Klaipėdiečiai po didelio laimėjimo pas LFLS tikėjosi to paties pasiekti ir pas Makabi, bet šį kartą „Makabi“ stipriai pasipriešino ir Spielvereinigungas pralaimėjo.

Tas paaiškinamas tuo, kad Makabi šį kartą gerai pasiruošusi žaidė. Spielvereinigungas žaidė per daug pasitikėdamas savo jėgomis ir be to, šiandien dar jiems nesisekė.

Nors Spielvereinigungo pusėje buvo persvara, bet Makabi ir retais savo prasiveržimas nugalėjo svečius.

— **Makabi 7 metų sukaktuvės.** Sekmadienį, liepos mėn. 25. d., Makabi šventė savo 7 metų gyvavimo sukaktuves. Išpildė įvairius pratimus, ir programa užsibaigė aukščiau minėtomis futbolo rungtynėmis.

Užsieniai.

— **Sensaciniai rezultatai.** Šią savaitę Rygoj ir Taline įvyko daug tarptautinių rungtynių. Rygoj Latvija sumušė Švediją 4:1 (2:1). Šios tarpvalstybinės rungtynės buvo pirmos tarp šių valstybių. Po to švedų komanda rungėsi Taline su Estija. Visiškai netikėtai Švedija laimėjo 7:1 (5:0).

Lenkų Varšuvos komanda „Varšavenka“ Taline pralaimėjo estų komandai „TJK-ai“ 6:1. Be to, estų rinktinė komanda iš „B“ grupės sumušė lenkus 3:2.

— **Estijoj.** Estų futbolas turėjo didelį pasisekimą pas suomių. Talino TIK sumušė suomijos nugalėtoją Kamraterna 3:2 ir estų rinktinė komanda iš „TIK“ ir „Meteor“ sumušė tą pačią „Kamraterno“ komandą 2:2. Estų futbolo nugalėtojas „Sport“ sumušė tvirtą suomių komandą „Kifin“ 4:0.

Taline įvyko lengvosios atletikos rungtynės tarp Talino ir Elsinkių. Elsinkiai laimėjo 96:56.

— **Tarpvalstybinės rungtynės.** Švedija—Slavija 5:3.

Kritika ir bibliografija.

Anafilaksija. (Eksperimentiškieji tyrinėjimai) E. o. prof. V. Lašas Kaunas, 1926 m. 116 pusl. Kaina nepažymėta.

Pagonis. Džekas Londonas. Vertė K. Puida. „Krivulės“ leidinys. Kaunas. 1925 m. 96 pusl. Kaina 2 lt. Apysakaitės skaitomos su įdomumu; itin gražios „Pagonis“, „Rudis Vilkas“ ir „Didis stebūklas“.

Kareivių bibliotekoms tinka.

Fenologija tariamųjų mokslų tarpe. St. Nacevičius. „Žinijos“ leidinys. Kaunas, 1926 m. 30 pusl. Kaina 1 lt.

Fenologija yra mokslas apie reiškinius, kurie liečia tokius gamtos įvykius, kurie įvyksta laikotarpiškai, t. y. kartojasi metams slenkant. Žinoti kiekvienam žmogui tie gamtos įvykiai tenka todėl, kad žmogaus gyvenimas yra tiesiog surištas su gamtos reiškiniais, nuo kurių pareina kaip pačio žmogaus gerovė, taip ir pats ūkio sutvarkymas. Knygutė turi du skyrius: pirmame yra maž daug teorinės žinios, antrame praktiški — mokymai, kaip stebėti gamtą fenologijos atžvilgiu. Dar labai svarbus, naudingas ir sveikintinas šioj knygutėj reiškinys, tai „Esančių tekste terminų paaiškinimai“.

Tinka kareivių bibliotekoms.

Komercijos aritmetikos vadovėlis. J. Ilgūnas. (Vaivadiškietis) „Vyties“ b-vės leidinys Kaunas. 1926 m. 320 p. Kaina nepažymėta.

Kiekvienam inteligentui, kuris nori susipažinti su komercinės aritmetikos nustatytu skaičiavimu pasitaikančiu gyvenime, prekyboj ir pramonėj šis vadovėlis bus naudingas. Jis skiriamas: komercijos, viduriniams, aukštesniosioms mokykloms ir buhalterijos kursams. Tai jau antras pataisytas ir papildytas šio vadovėlio leidimas.

R. Burokas.

Redakcijos atsakymai.

Ats. viršilai K. V. 1. 3. metus išbuvus atsargoj liktiniu nebepriims. 2. Del butų „Viršt. pusk. įstatymo“ 1923. m. Įs. Kar. 76. nr. 19 § sako: „Navedusieji virštarnybiniai gyvena bendrose kareivinėse, vedusiems — dalies vado nužiūrėjimu gali būti duodami prie kareivinių atskirti butai, jeigu vedusiems nebūtų duodama, tai jiems mokama po 5 litus kas mėnuo butui pasamdyti“. 3. Liktinis virš la gauna algos 100 lt. mėnesiui.

Vyr. pusk. K. Česnauskui. Negalintiems maitintis iš katilo, maistpinigius duoda neilgiau kaip 15 dienų. Šis įstatymas, nors dar nėra paskelbtas, bet jau veikia nuo š. m. birželio m. 1. d.

Lisauskui. „Budėkim!“ netilps.

1926. m. savanoriui. Karo Mokykloj praleistas laikas į karo tarnybą neįskaitomas. Savanoriu tarnautas daly — įskaitomas.

V. p. Jablonskiui. Tamstos žinutė labai pavėluota.

V. Sakalauskui. Del vietos stokos Tamstos rašinėlis netilps.

Virš. Vepštai. Iškelto klausimu T. kreipkis į savo tiesioginį viršininką.

Kariui. „Karys“ politikos klausimais neužsiima.

Senam gusarui. „Fronto nuotikis“ gavome. Dėsiame.

Virštarnybiniui virš. D-tui. 1. Kreipkis į to apskr. žemės tvarkytoją, kurio žinioj yra Tamstos brolio žemė. Ten išaiškins. 2. Negausi butpinigių, nes skaitais gyvenantis prie kareivinių.

J. s. p. St. Tamošauskui. 1. Liudijimą žemei gauti reikia prašyti tos dalies vado, kurioj pastaruojau laiku tarnauji. 2. Geriausia žemės prašyti, kai baigsi karo tarnybą. 3. Sanitarijos puskarininkis, išėjęs atsargon, negalės užimti civilę felčerio vietą. Sanitarijos puskarininkiams duodama pirmenybių geležinkelių tarnyboje vietai gauti.

Vytautiečiui. Pasiskelbk „Lietuvoj“, kad pametei Vyties Kryžiaus 1040. nr., ordiną. Jeigu niekas nesugražintų, tai užsakyk pas auksakalį (graverą), kad tuo pačiu numeriu padirbtų kitą, žinoma, savo lėšomis.

J. M-kui. „Kalba, jos gerbimas ir gynimas“ negalėsime įdėti, nes tuo klausimu jau anksčiau rašė. Prasome ir toliau rašinėti.

J. Lizdeikai iš P. „Karys — džentelmenas“ netilps.

Ažuolui. Žiūr. Lietuvos Kariuomenei Įsakymas 212. nr. 1. § 4. punktą iš 1919. m.

Vyr. pusk. Ribikauskui. Komandos keliu teklusia Fin. Min. Muitų Departamento. Be to, žiūr. 1925. m. „Vyr. Žinių“ 187. nr.

Virš. Al. Šemėtai. „Tėvynės sūnus“ netinka. Tekusiam. Tamstos rašinėlio nedėsiame, nes tuo klausimu jau buvo rašyta.

Pr. Urbonavičiui. Paimtiems į kariuomenę mokytojams alga išmokama tik iki dienos pastojimo karo tarnybon.

Mirusio broliui. Motina galėtų gauti. Kreiptis į apskr. žemės tvarkytoją. Vietinio karo srities viršininko galėtų prašyti, kad jis išreikalautų iš Kariuomenės archyvo liudymą apie Tamstos brolio mirtį. Likviduotų dalių raštai, sukrauti sakytame archyve.

TURINYS:

1. Kareivis, tauta ir visuomenė	257
2. Lietuvos gyvenimas	258
3. Apie kariuomenės klubus	258
4. Kariuomenės kultūros ir švietimo darbas	259
5. Kūltūros naujiena itin sveikintina	260
6. Čekoslovakijos kariuomenės maisto dalių lauko pratimai	260
7. Pasižymėję karžygiai	261
8. Kariuomenės gyvenimas	262
9. Užsieniai	262
10. Karo kronika	263
11. Sporto kronika	263
12. Kritika ir bibliografija	264
13. Redakcijos atsakymai	264
Atkarpoje: Enant sargyba (eilės)	259
Baudžiavos laikais	259

DĖMESIO!!! DĖMESIO!!!

PIRMOJI LIETUVOJ STIKLO ŠLIFAVIMO IR VEIDRODŽIŲ DIRTAVĖ

M. Žukas, Kaune, Prezidento g-vė 3. nr.

(K i e m e).

Siūlo pirkti pigtomis kainomis kitienujų, sieninių ir tualetinių veidrodžių, ir taip pat galima užsisakyti įvairios rūšies ir didumo.

Yra didelis pasirinkimas šlifuočių, spalvuotų ir ornamento stiklų.